EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 5.10.2021
COM(2021) 606 final

2021/0314 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2015/2429 o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

V skladu s členom 395(1) Direktive 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: direktiva o DDV[1]) lahko Svet na predlog Komisije soglasno dovoli kateri koli državi članici, da uvede posebne ukrepe, ki odstopajo od določb te direktive, za poenostavitev postopka obračunavanja DDV ali za preprečevanje nekaterih vrst davčnih utaj ali izogibanja davkom.

Z dopisom, ki ga je Komisija evidentirala 21. aprila 2021, je Latvija zaprosila za dovoljenje, da še naprej uporablja ukrep, ki odstopa od splošnih načel, ki urejajo pravico do odbitka vstopnega DDV za izdatke za nekatere osebne avtomobile, ki se ne uporabljajo izključno za poslovne namene. Skupaj s prošnjo za podaljšanje je Latvija predložila poročilo, ki vključuje pregled odstotka, predvidenega za omejitev pravice do odbitka.

V skladu s členom 395(2) direktive o DDV je Komisija z dopisom z dne 10. junija 2021 o prošnji Latvije obvestila druge države članice. Komisija je z dopisom z dne 14. junija 2021 uradno obvestila Latvijo, da ima vse informacije, potrebne za presojo prošnje.

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Člena 168 in 168a direktive o DDV določata, da ima davčni zavezanec pravico do odbitka DDV, obračunanega pri nakupih, opravljenih za namene obdavčljivih transakcij. Člen 26, odstavek 1, točka (a), navedene direktive vsebuje zahtevo, da je treba obračunati DDV, kadar se blago, ki je del poslovnih sredstev podjetja, uporablja za zasebno rabo davčnega zavezanca ali za zasebno rabo njegovih zaposlenih ali splošneje za druge namene kot za namene njegove dejavnosti, če je bila za tako blago dana pravica do celotnega ali delnega odbitka DDV. Ta sistem omogoča izterjavo prvotno odbitega DDV v zvezi z zasebno rabo.

Pri uporabi tega sistema se pojavijo težave v primeru osebnih avtomobilov, saj je težko določiti mejo med zasebno in poslovno rabo. Kadar se vodijo evidence, sta podjetje in uprava z vodenjem in preverjanjem teh evidenc dodatno obremenjena.

V skladu s členom 395 direktive o DDV lahko države članice uvedejo ukrepe, ki odstopajo od določb direktive o DDV, za poenostavitev postopka obračunavanja DDV ali za preprečevanje nekaterih vrst davčnih utaj ali izogibanja davkom, če jih je odobril Svet.

Latviji je trenutno dovoljeno, da na podlagi Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2015/2429[2] omeji pravico do odbitka DDV, plačanega za nakup, zakup, nakup znotraj Skupnosti in uvoz določenih osebnih avtomobilov ter za izdatke v zvezi z vzdrževanjem, popravilom in gorivom za take avtomobile, na 50 %, če se ti osebni avtomobili ne uporabljajo izključno za poslovne namene. Posebni ukrep davčne zavezance tudi razbremeni obveznosti, da neposlovno uporabo takih osebnih avtomobilov obravnavajo kot opravljanje storitev. Posebni ukrep bi moral zajemati samo osebne avtomobile, katerih največja dovoljena teža ne presega 3 500 kilogramov in ki imajo poleg sedeža za voznika največ osem sedežev. Osebni avtomobili, ki se uporabljajo za nekatere posebne dejavnosti, pa so izključeni iz omejitve pravice do odbitka in bi se obravnavali v skladu z običajnimi pravili: avtomobili, kupljeni z namenom nadaljnje prodaje, najema ali zakupa, avtomobili, ki se uporabljajo za prevoz potnikov (npr. taksiji) ali blaga, avtomobili, ki se uporabljajo za učne ure vožnje, avtomobili, ki se uporabljajo za

[1] UL L 347, 11.12.2006, str. 1.

[2] Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2015/2429 z dne 10. decembra 2015 o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 334, 22.12.2015, str. 15).

zagotavljanje storitev varovanja ali ukrepanje v izrednih razmerah, ter avtomobili, ki se uporabljajo kot predstavitvena vozila pri prodaji. Obdobje veljavnosti Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2015/2429 je bilo podaljšano do 31. decembra 2021 z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2018/1921[3].

Trenutna zahteva Latvije za dodatno podaljšanje posebnega ukrepa temelji na istih razlogih, kot so bili predstavljeni v prejšnjih zahtevah. Zahtevi je priloženo poročilo, vključno s pregledom odstotkovne omejitve, ki se uporabi za pravico do odbitka DDV, kakor je določeno v členu 6(2) Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2015/2429. Latvija meni, da se pogoji za uporabo posebnega ukrepa še naprej uporabljajo in da uporabljena omejitev 50 % ostaja ustrezna.

Latvija potrjuje, da posebni ukrep omogoča zmanjšanje upravnega bremena za davkoplačevalce in davčno upravo ter omejuje utajo DDV z nepravilnim vodenjem evidenc o potovanjih v zvezi s poslovnimi dejavnostmi in nepravilno izpolnjenimi obračuni DDV. Po podatkih, ki jih je predložila Latvija, so mikropodjetja in MSP leta 2019 predstavljala skoraj 99,7 % gospodarsko aktivnih podjetij, kar otežuje nalogo davčnih organov pri preverjanju poslovne in zasebne uporabe osebnih avtomobilov. Od 1. januarja 2021 je skupno število registriranih trgovcev v Latviji z enim ali dvema osebnima avtomobiloma znašalo 21 739 ali 82 % vseh registriranih trgovcev, ki so registrirali osebne avtomobile. Ker mikropodjetja in MSP predstavljajo 99,7 % vseh subjektov, Latvija trdi, da se večina osebnih avtomobilov uporablja za zasebne namene. Glede na predložene podatke se je leta 2020 87,6 % vseh osebnih avtomobilov, ki so v lasti registriranih trgovcev, uporabljalo ne le za poslovne, ampak tudi za zasebne namene.

Glede na pozitiven učinek posebnega ukrepa na upravno breme davkoplačevalcev in davčnih organov se predlaga, da se ukrep odobri za dodatno omejeno obdobje, in sicer do 31. decembra 2024. Vsaki prošnji za podaljšanje bi bilo treba priložiti poročilo, ki vsebuje pregled uporabljenega odstotka, oboje pa bi bilo treba Komisiji poslati do 31. marca 2024.

- **Usklajenost z obstoječimi določbami na področju politike**

Drugim državam članicam so bila odobrena podobna odstopanja v zvezi s pravico do odbitka (Estonija[4], Madžarska[5], Hrvaška[6], Poljska[7], Italija[8] in Romunija[9]).

---

3 Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2018/1921 z dne 4. decembra 2018 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2015/2429 o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 311, 7.12.2018, str. 36).

4 Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2017/1854 z dne 10. oktobra 2017 o spremembi Izvedbenega sklepa 2014/797/EU o dovoljenju Republiki Estoniji, da uporabi ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 265, 14.10.2017, str. 17).

5 Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2018/1493 z dne 2. oktobra 2018 o dovoljenju Madžarski, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 252, 8.10.2018, str. 44).

6 Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2018/1994 z dne 11. decembra 2018 o dovoljenju Hrvaški, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) in člena 168 Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 320, 17.12.2018, str. 35).

7 Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2019/1594 z dne 24. septembra 2019 o spremembi Izvedbenega sklepa 2013/805/EU o dovoljenju Republiki Poljski, da uvede ukrepe, ki odstopajo od točke (a) člena 26(1) in člena 168 Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 248, 27.9.2019, str. 71).

8 Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2019/2138 z dne 5. decembra 2019 o spremembi Odločbe 2007/441/ES o dovoljenju Italijanski republiki, da uporabi ukrepe, ki odstopajo od člena 26(1)(a) in člena 168 Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 324, 13.12.2019, str. 7).

Člen 176 direktive o DDV določa, da Svet odloči, za katere izdatke ni dana pravica do odbitka DDV. Do takrat lahko države članice ohranijo izključitve, veljavne 1. januarja 1979. Zato veliko določb, ki omejujejo pravico do odbitka DDV v zvezi z osebnimi avtomobili, „miruje“.

Ne glede na prejšnje pobude za določitev pravil o kategorijah izdatkov, za katere se lahko omeji pravica do odbitka[10], je tako odstopanje primerno, dokler ta pravila ne bodo usklajena na ravni EU.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Člen 395 direktive o DDV.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Glede na določbo direktive o DDV, na kateri temelji predlog, se načelo subsidiarnosti ne uporablja.

• Sorazmernost

Ta sklep se nanaša na dovoljenje, izdano državi članici na njeno zahtevo, in ne pomeni nobene obveznosti.

Zaradi omejenega področja uporabe odstopanja je posebni ukrep sorazmeren z želenim ciljem, tj. poenostavitvijo postopka obračunavanja davka in preprečevanjem nekaterih vrst davčnih utaj ali izogibanja davkom. Glede na možnost, da podjetja prijavijo nižje obveznosti plačila od dejanskih, in glede na težavno preverjanje kilometrine s strani davčnih organov bi 50-odstotna omejitev poenostavila pobiranje DDV in preprečila davčne utaje, med drugim z nepravilnim vodenjem evidenc in nepravilno izpolnjenimi obračuni DDV.

• Izbira instrumenta

Predlagani instrument: Izvedbeni sklep Sveta

V skladu s členom 395 direktive o DDV lahko samo Svet na predlog Komisije soglasno odobri odstopanje od skupnih pravil o DDV. Izvedbeni sklep Sveta je najustreznejši instrument, saj se lahko naslovi na posamezno državo članico.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

• Posvetovanja z deležniki

Ta predlog temelji na prošnji Latvije in zadeva le to državo članico.

Zunanje strokovno mnenje ni bilo potrebno.

---

9 Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1262 z dne 4. septembra 2020 o spremembi Izvedbenega sklepa 2012/232/EU o odobritvi Romuniji, da uporabi ukrepe, ki odstopajo od člena 26(1)(a) in člena 168 Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 296, 10.9.2020, str. 6).

10 COM(2004) 728 final – Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 77/388/EGS za poenostavitev obveznosti glede davka na dodano vrednost (UL C 24, 29.1.2005, str. 10), umaknjen 21. maja 2014 (UL C 153, 21.5.2014, str. 3).

- **Ocena učinka**

Namen predloga je poenostaviti postopek obračunavanja davka z odpravo potrebe, da davčni zavezanci vodijo evidence o zasebni rabi določenih osebnih avtomobilov, ter hkrati preprečiti utaje DDV z nepravilnim vodenjem evidenc. Predlagani ukrep ima zato lahko pozitiven učinek tako za podjetja kot tudi za davčno upravo. Rešitev, ki jo je Latvija opredelila kot ustrezen ukrep, je primerljiva z drugimi prejšnjimi in sedanjimi odstopanji.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne bo imel negativnih učinkov na lastna sredstva Unije, pridobljena iz DDV.

5. DRUGI ELEMENTI

Predlog je časovno omejen in vsebuje samoderogacijsko klavzulo, določeno za 31. december 2024.

Če bi Latvija želela dodatno podaljšanje posebnega ukrepa po letu 2024, bi morala najpozneje do 31. marca 2024 Komisiji predložiti poročilo, ki vsebuje pregled odstotkovne omejitve, in prošnjo za podaljšanje.

2021/0314 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2015/2429 o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost[1] in zlasti člena 395(1), prvi pododstavek, Direktive,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člena 168 in 168a Direktive 2006/112/ES določata, da imajo davčni zavezanci pravico do odbitka davka na dodano vrednost (DDV), obračunanega pri dobavi blaga in storitev, ki so jih prejeli in ki jih uporabijo za namene svojih obdavčenih transakcij. Na podlagi člena 26(1), točka (a), navedene direktive se uporaba poslovnih sredstev za zasebno rabo s strani davčnih zavezancev ali njihovih zaposlenih ali splošneje za druge namene kot za namene njihove dejavnosti obravnava kot opravljanje storitev za plačilo.

(2) Z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2015/2429[2] je bilo Latviji dovoljeno, da do 31. decembra 2018 omeji pravico do odbitka na 50 % DDV za nakup, zakup, nakup znotraj Skupnosti in uvoz osebnih avtomobilov, katerih največja dovoljena teža ne presega 3 500 kilogramov in ki imajo poleg sedeža za voznika še največ osem sedežev, ter za izdatke v zvezi z vzdrževanjem, popravilom in gorivom za take osebne avtomobile. Dovoljenje davčne zavezance tudi razbremeni obveznosti, da neposlovno uporabo takih osebnih avtomobilov obravnavajo kot opravljanje storitev.

(3) Z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2018/1921[3] je bila veljavnost Izvedbenega sklepa 2015/2429 podaljšana do 31. decembra 2021.

(4) Z dopisom z dne 21. aprila 2021 je Latvija Komisijo zaprosila za nadaljnjo uporabo posebnega ukrepa, ki odstopa od člena 26(1), točka (a), ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES, da bi lahko omejevala pravico do odbitka za izdatke za

[1] UL L 347, 11.12.2006, str. 1.

[2] Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2015/2429 z dne 10. decembra 2015 o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 334, 22.12.2015, str. 15).

[3] Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2018/1921 z dne 4. decembra 2018 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2015/2429 o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 311, 7.12.2018, str. 36).

nekatere osebne avtomobile, ki se ne uporabljajo izključno za poslovne namene (v nadaljnjem besedilu: prošnja).

(5) Komisija je v skladu s členom 395(2), drugi pododstavek, Direktive 2006/112/ES prošnjo z dopisom z dne 10. junija 2021 posredovala drugim državam članicam. Z dopisom z dne 14. junija 2021 je Latvijo uradno obvestila, da razpolaga z vsemi informacijami, potrebnimi za oceno prošnje.

(6) Latvija je v skladu s členom 6(2) Izvedbenega sklepa (EU) 2015/2429 predložila poročilo, ki vključuje pregled odstotka, določenega za odbitek DDV. Latvija na podlagi trenutno razpoložljivih informacij, tj. rezultatov davčnega nadzora in statističnih podatkov v zvezi z zasebno uporabo osebnih avtomobilov, trdi, da je omejitev na 50 % še vedno upravičena in primerna.

(7) Glede na pozitiven učinek posebnega ukrepa na upravno breme davkoplačevalcev in davčnih organov bi bilo treba Latviji dovoliti, da še naprej uporablja posebni ukrep.

(8) Podaljšanje posebnega ukrepa bi bilo treba časovno omejiti, da se lahko ocenita njegova učinkovitost in ustrezen odstotek.

(9) Če Latvija meni, da je potrebno nadaljnje podaljšanje posebnega ukrepa po letu 2024, bi morala Komisiji najpozneje do 31. marca 2024 predložiti poročilo, ki vključuje pregled veljavnega odstotka, skupaj s prošnjo za podaljšanje.

(10) Posebni ukrep bo imel zgolj zanemarljiv učinek na skupni znesek davčnih prihodkov, zbranih na ravni končne potrošnje, in ne bo negativno vplival na lastna sredstva Unije iz pobranega DDV.

(11) Izvedbeni sklep (EU) 2015/2429 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Člen 6 Izvedbenega sklepa (EU) 2015/2429 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 6*

1. Ta sklep se uporablja od 1. januarja 2016. Veljati preneha 31. decembra 2024.

2. Prošnja za podaljšanje dovoljenja iz tega sklepa se predloži Komisiji do 31. marca 2024, priloži pa se ji poročilo, ki vključuje pregled odstotka iz člena 1.“.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Latvijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik